

Fredericia Kommunes Sundhedspolitik

Indledning

I Fredericia Kommune er der kort afstand mellem by, lokalsamfund og natur, og når dette kombineres med vores placering ved det smukke Lillebælt, så skaber det gode muligheder for at skabe et sundt og godt liv for fredericianerne. Adgangen til grønne og blå områder, byliv, fritids- og foreningsaktiviteter, sundhedstilbud og meget mere er vigtig. Sundhed og trivsel skabes nemlig der, hvor vi lever vores liv og har vores dagligdag. Fredericia Kommunes Sundhedspolitik 2021 skal således danne rammen for, hvordan vi vil skabe flere gode leveår for fredericianerne gennem en bred og fælles indsats.

Fire pejlemærker for et sundt Fredericia

Sundhedspolitikken bygger på fire pejlemærker: Sunde rammer, Sammen om sundhed, Livsglæde og fællesskaber, samt Lighed i sundhed. Tilsammen udgør pejlemærkerne retningen for det fremtidige sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i Fredericia Kommune.

Der er et stærkt samspil mellem de fire pejlemærker, da de understøtter og styrker hinanden på tværs og de kan også være hinandens forudsætninger (heraf illustrationen). Et eksempel på dette kan være 'mere bevægelse'. Det kan kræve de rette rammer i form af tilbud, faciliteter og tilgængelighed (Sunde rammer). Det kræver muligvis også, at en lokal forening eller frivillig laver en aktivitet eller et tilbud (Sammen om sundhed). Bevægelse er med til at skabe livsglæde, fællesskaber og forskellige netværk (Livsglæde og fællesskaber), og så er motion også med til at modvirke konsekvensen af social ulighed i sundhed (Lighed i sundhed).

Sammenhængen mellem de fire pejlemærker tydeliggøres også ved, at de står på nogle fælles grundsten, som handler om viden og handlekraft. Det betyder, at vi, uanset hvilket pejlemærke vi arbejder med, vil have et øje for formidling, synliggørelse, benyttelse af evidens og inspiration, samt styrkelse af fredericianernes evne og vilje til at omsætte viden til handling.

Det står vi på

- Input og ideer indsamlet lokalt hos en lang række interessenter i processen med udarbejdelsen af Sundhedspolitikken
- Fredericia for Verdensmålene - strategien for bæredygtig udvikling vedtaget af Fredericia Byråd i december 2019. Strategien sætter retningen for udviklingen af Fredericia Kommune frem mod 2030 med verdensmålene som en fælles løftestang. Med Sundhedspolitikken sætter vi sundheden i front for den bæredygtige udvikling i Fredericia Kommune.
- Fredericia Kommune er en af de fem WHO Healthy Cities i Danmark. Som en del af WHO's sunde byer netværk har vi en særlig forpligtelse til at arbejde med sundhed og bæredygtig udvikling i Fredericia. Strategien for netværket bygger på FN's verdensmål og det brede sundhedsbegreb, hvor sundhed defineres som en kombination af både fysisk, social og mental velbefindende.
- Viden om de største sundhedsudfordringer for borgerens sundhed samt viden om, hvilke metoder til sundhedsfremme og forebyggelse, der virker. Både fra lokale undersøgelser samt fra nationale undersøgelser, retningslinjer, anbefalinger, litteratur og tilgængelig forskning.

Sunde rammer

ET GODT STED AT LEVE OG BO FOR ALLE

Byens, lokalområdernes og naturens indretning og muligheder har stor betydning for, hvordan vi lever vores liv og dermed for vores sundhed. Udformningen og tilgængeligheden af de fysiske rammer, der omgiver vores dagligdag, som fx natur, fritids- og foreningsaktiviteter, kunst- og kulturoplevelser, arrangementer, cykelstier, idrætsfaciliteter og legepladser har indvirkning på, hvordan og hvor meget de bliver anvendt. Naturen skaber i sig selv en helt unik ramme for at styrke sundheden og trivslen. Derudover er der en lang række faktorer, der påvirker vores sundhed, som vi skal være opmærksomme på og arbejde med i vores indsats for at skabe et sundere Fredericia. Derfor vil vi skabe rammer, der gør det let og attraktivt at leve sundt og fremme det gode liv for alle fredericianere.

Det vil vi

Vi vil have fokus på at skabe en byudvikling, hvor der er plads til bevægelse, samvær og udfoldelse og hvor tilgængelighed vægtes højt.

Vi vil arbejde for at fremme de skønne blå og grønne områder i Fredericia Kommune i forhold til friluftsliv, leg, fællesskaber og fordybelse. Ligesom vi vil koble de grønne områder sammen med byens og lokalområdernes liv til gavn for fredericianerne.

Vi vil sammentænke flere funktioner, indsatser og løsninger, når det kommer til klimatilpasning, natur, boligområder, rekreation og bevægelse.

Vi vil have særlig opmærksomhed på klimaets og miljøets indvirkning på sundheden, da klimaforandringer samt støj- og luftforurening øger risikoen for en lang række sygdomme.

Vi vil arbejde for at mindske de største sundhedsudfordringer, så fredericianerne kan opnå flere gode leveår. Vi vil derfor understøtte, at det sunde valg bliver til det lette valg.

Vi vil have et særligt fokus på at skabe en røgfri fremtid, en sund alkoholkultur, adgang til sund mad og drikke samt god hygiejne. Vi vil tænke det ind i vores egen kommunale praksis ligesom vi vil tilskynde lokale arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner til det samme.

Sammen om sundhed

SAMMEN NÅR VI LÆNGERE

Sundhed begynder ved den enkelte fredericianers valg og motivation. Som kommune har vi mulighed for at påvirke sundheden hos fredericianerne gennem forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, men vi når kun målet om et Fredericia, hvor alle trives og har mulighed for et godt liv, hvis vi er flere, der løfter sammen. Derfor vil vi styrke sundheden gennem samarbejde og partnerskaber internationalt, nationalt og lokalt for at skabe sundhed for alle. Her er foreningerne, organisationerne, uddannelsesinstitutionerne, virksomhederne, lokalsamfundet, frivillige samt mange andre aktører i Fredericia Kommune vigtige medspillere.

Det vil vi

Vi vil fremme sundheden, forebygge sygdom og forbedre behandlingsforløb gennem det tværsektorielle samarbejde mellem kommunen, sygehusene, de praktiserende læger og andre aktører. Det betyder blandt andet, at vi aktivt arbejder med at implementere sundhedsaftalen, der er indgået mellem Region Syddanmark og de 22 syddanske kommuner, så borgerne oplever og får et sammenhængende forløb.

Vi vil proaktivt sikre fagligt stærke og sammenhængende sundhedstilbud på Fredericia Sundhedshus til gavn for alle fredericianere.

Vi vil styrke samarbejdet i det nære samfundsvæsen, udvikle de lokale samarbejder, netværk og partnerskaber, som vi allerede har og vi vil være nysgerrige på og opdyrke nye, når udfordringerne og mulighederne kalder på det.

Vi vil samarbejde med vores Fredericia Sund By mikro-partnere samt andre lokale aktører, der engagerer sig i sundhedsfremmende initiativer ud fra deres eget ståsted. For når vi er flere, der løfter sammen og på mikro-niveau, så når vi længere.

Vi vil deltage aktivt i nationale og internationale netværk og alliancer, der bakker op om Sundhedspolitikens pejlemærker.

Livsglæde og fællesskaber

ALLE SKAL OPLEVE FØLELSEN AF HA'-DET-GODT-HED.

Sundhed handler ikke kun om fraværet af sygdom, men også om at trives i ens hverdag, at have en følelse af at kunne håndtere hverdagens udfordringer, at være tilfreds med livet og at kunne indgå i fællesskaber med andre. Fællesskaber, netværk og sociale relationer giver os både mulighed for at være noget for andre og sammen med andre. De er derfor en vigtig ressource og støtte i vores dagligdag og de er med til at gøre vores liv meningsfuldt. Vi vil skabe forudsætningen for, at alle fredericianere kan trives og får mulighed for at være en del af fællesskabets Fredericia. Børn, unge, voksne og ældre skal have mulighed for at opleve følelsen af livsglæde og ha'-det-godt-hed, og være en del af stærke fællesskaber.

Det vil vi

Vi vil styrke og vedligeholde fredericianernes trivsel ved at skabe mulighederne for, at gøre noget aktivt, gøre noget meningsfuldt og gøre noget sammen med andre.

Vi vil skabe gode rammer for aktiviteter og fællesskaber, der giver mening, værdi og livsglæde for den enkelte, og hvor deltagelse og handlekraft vægtes højt.

Vi vil få fællesskaber til at blomstre, da det er fællesskaberne, der former fremtidens Fredericia. Vi vil derfor være nysgerrige på og interesserede i at styrke fællesskaber uanset om de er store eller små, virtuelle eller fysiske, formelle eller uformelle, samt udbrede stærke fællesskaber, hvor der er mulighed for at mødes på tværs af køn, alder og baggrund.

Vi vil understøtte fredericianernes handlekraft og selvbestemmelse, da vores trivsel og livsglæde påvirkes af vores mulighed for at gøre det, der giver mening for os.

Vi vil arbejde for, at alle fredericianere har det godt i egen krop og tror på egne evner.

Vi vil sætte fokus på at hjælpe hinanden med at nå vores mål og drømme, for sammen når vi længere.

Lighed i sundhed

ALLE SKAL HAVE LIGE MULIGHEDER FOR ET GODT LIV

Det er ikke alle borgere, der har de samme forudsætninger og livsbetingelser for at leve det liv, som de ønsker. Social ulighed i sundhed handler ikke kun om en særlig udsat gruppes sundhedstilstand, men om at sundhed og sygdom er skævt fordelt i samfundet. Sociale forhold og vilkår har betydning for, at nogle grupper af borgere risikerer mere sygdom, mærker større konsekvenser af sygdom og dør tidligere. Et eksempel på dette er, at borgere med kort eller ingen uddannelse dør tidligere og har færre gode leveår end borgere med videregående uddannelser. Derfor vil Fredericia Kommune arbejde for, at alle skal have lige muligheder for et godt og sundt liv uanset alder, køn, sociale og økonomiske forskelle.

Det vil vi

Vi vil prioritere at forebygge social ulighed i sundhed og konsekvenserne heraf ved at arbejde med tidlige forebyggende indsatser og langsigtede investeringer.

Vi vil arbejde for at skabe gode sociale forhold for børn, da børns tidlige udvikling og opvækstforhold er vigtige for resten af livet.

Vi vil sætte tidligt og målrettet ind i forhold til børns trivsel, udvikling og læring, for børnene i Fredericia skal have en god og tryk start på livet.

Vi vil som kommune gøre os umage for, at de unge gennemfører en ungdomsuddannelse og at så mange fredericianerne som muligt får mulighed for at forsørge sig selv.

Vi vil have fokus på at forebygge misbrug af enhver karakter.

Vi vil prioritere at have særlige indsatser og sundhedstilbud målrettet den gruppe af fredericianere, der mærker konsekvenserne af den sociale ulighed i sundhed mest. For ved at yde en ekstra indsats for at støtte dem, der har det sværest, opnår vi mere lighed i sundhed.

Vi vil arbejde for at møde fredericianerne der, hvor de er, skabe gode rammer for hjælp til selvhjælp og styrke vores alles sundhedskompetencer.

Vi vil skabe mulighederne for, at alle fredericianere kan være længst muligt i deres eget liv uanset køn, baggrund og alder.

Fra politik til handling

Det er kun i fællesskab, at vi kan skabe et Fredericia, hvor alle trives og har mulighed for et godt liv. Selvom Sundhedsudvalget er afsender på Sundhedspolitikken, så er sundhed i den brede forstand, som de fire pejlemærker sætter retningen for, ikke kun et anliggende for Sundhedsudvalget, men for alle de politiske udvalg. Det betyder også, at Sundhedspolitikken skal løftes på tværs af kommunens koncernområder og i tæt samspil med øvrige aktører på sundhedsområdet, lokalsamfund, virksomheder, foreninger, uddannelsesinstitutioner, frivillige og mange andre.

For at komme fra visioner til virkelighed skal der i forlængelse af Sundhedspolitikken udarbejdes handleplaner, der skal være med til at omsætte pejlemærkerne til handlinger. På mange områder er vi allerede godt i gang med indsatser, der støtter op om Sundhedspolitikken ligesom sundhedsfremmende indsatser tænkes ind i politikker, strategier og handleplaner på tværs af den politiske organisation. På andre områder er der behov for nytænkning af indsatser, og der kan være behov for løsninger, som vi måske ikke har endnu. Handleplanerne skal derfor være med til at styrke igangværende indsatser eller sætte gang i nye. Det drejer sig ikke om, at sundhedsindsatserne skal udføres ved siden af den daglige drift, men de skal tænkes ind i kerneopgaven. Vi skal derfor være lyttende og inddragende i arbejdet med at omsætte Sundhedspolitikken til bæredygtige handlinger.

Helt konkret vil der både på politisk niveau og på administrativt niveau blive inviteret ind til fælles drøftelser af, hvordan vi sammen kan sætte handling bag ordene. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i den nyeste viden og undersøgelser omkring sundhedstilstanden i Fredericia Kommune og ikke mindst de lokale erfaringer og indsigter, som vi har i Fredericia.

For at sikre os den nyeste viden og få hentet inspiration er Fredericia Kommune aktivt medlem af det europæiske netværk WHO Healthy Cities og det danske Sund By Netværk. Derudover er vi med i en række nationale partnerskaber som eksempelvis Røgfri Fremtid, Partnerskabet ABC for Mental Sundhed, Folkebevægelsen mod ensomhed samt Alliancen mod social ulighed i sundhed. Vores deltagelse i disse netværk, partnerskaber og alliancer vil aktivt blive brugt ind i det fremadrettede arbejde med Sundhedspolitikken. Derudover vil vi med udgangspunkt i Sundhedspolitikken styrke forståelsen af det brede sundhedsbegreb og synliggøre vores indsatser på sundhedsområdet gennem kommunikation og formidling.